

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Inkunabeldruck - Cod. St. Blasien 57

Aristoteles

[Südwestdeutschland], [um 1471-1472]

Curtus, Johannes: Ciceronis Rhetorica nova figuris contracta

[urn:nbn:de:bsz:31-57201](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-57201)

Z. c. 50.

NOVA RETHORICA

MARCI TULLII CICERONIS

FONS ELOQUENTIE

Figura

Prima

Demonstratiu qd attribuit laudem
in alicuius certe persone vitupiu

Exordiu e principiu oronis p ed animo
auditoris constituitur vel pparatur ad au-
diendum

Recipere Deliberatiu qd in con- psuasione
tria genera sultatione positum habz disuasioez

Narracio est ordo reru gestaz aut p inde
vt gestarum expositio.

Judiciale qd positu acclatodez
i p rousia habz p ritoz cu d fctioe

apim qd i p rousia sit r dnev
et cu adulari
Diuisio p qz expoi qd de reb si dicitur

Oratoris off
icium est de his
rebus posse dice
re que ad vsum
ciuilem moribus
legibus pstitue
sunt Et oportet
oratore n

Inuencio est ex cogita In sex p
reru veraz l' verisimi res con
liu q causam pbabile sumit
reddunt

Confirmato e inoz argeoz expoitio cum
asseuatoe

Judicia l' noue primis
In gne Delitio Decima
Demonstratio Undeci

Disposicio est ordo r
distributio rer q dmo
strat qd qb cuqz locis
sit collocandum

Confutatio e in m
locoru dissolutio.

Tredecima

Pronunciatio e voc
vlt gestus modato
cum venustate.

Hec oia
tribus
reb con
sequi po
terimus
que sunt

Conclusio e arti
ficiosus li' roci' oioz
demonstrat i figura

Decima quarta

Habere
has res

Memoria e firma ai
rez r sboru disposi
tiois pceptio Et e the
saurus inctoz arz oim
peiu rhetoric custos.
Elocutio e idoneoz
sboru r sentenciaru
ad inuencioz accodatio

Ars est pcepto q dat
certa via r oqz dcent
di Sed arte
sine dicendi assiduita
te admonum no
multu inuare vt in
religaz hac roz pcep
tois ad excitatone
accodari oportere.

Quindecima

Imitatio e q plim
cu diligenti roe vt ali
qz siles i dicendo esse valeamus.

In reliqs oibus
cedi

Exercitatio e assidu
vltus puctudoqz di
Secunda

Figura

Insequentem introductoria
Prohemiu sine principiu est cu staim animu auditoris
idoneu reddim ad audiendu ita sumit vt Attetos
Et dicit patris exordiu de quo in alia figura Benuolos auditores hca
Dociles

Quoz vna cu oratoris
officijs q res agnitu fa-
cilioz esset producti
sumus vt de oratio
nis pibus loquere
mur cas ad inuen
tionis rationem ac
comodaremus
primu de exordio
dicendum videtur
cuius duo sunt ge
nera Scilicet

Defendim
cu aut id
oppugnam

Defendedu
qd ab oi
b' videt
oppugri d're

Utr' qre ca sit honesta onere
prin a buit qb d reb si dicit
cipio No f a lege a scripta l' aba
lia firissimo nre eae adiunio

Turpe cu
honestas
turpis

Oppugnat
defenditur

Insinuatione vtendū est nisi quid
nacti erimus qre aduersarios crina
do bnuolencia cape poteamus

Dubium qd habet in se

honestatis
turpitudinis

virtutis principio
Principiu pstitue a bnuo
lencia ne qd illa turpitu dis
ps obesse possit. aut relinqt

Humile e cu cotēpta res antefer
tur tunc faciemus attetos dicēdo

Res nouas Ad reimpub' icam
Ex qua scintilla ignis soler p mxi
ma incendia procreari

Res nouas Ad reimpub' icam
Ex qua scintilla ignis soler p mxi
ma incendia procreari

Insinuatio q epodos vocatur huiusmodi debet esse vt oca te perdisi
mulationem eadem illa conficiamus vt ad eandem comoditatem in
dicendi opere venire possi De illo nona excogit m' qd soli pl' cctos in
tria tēpa diuisimus vt plane tam viam r pspiciam rōez exordioz hremur. De qbus in sequiti figura

Dociles si summā cause breuiter exponemus Et si attētos eos faciamus nā dociles sunt hī q̄ attente volunt audire

Tertis

Pollicemur de rebus
Attentos si
Nōis
Ma: nis
Inuistratis
Que ad
Republicā
eos q̄ audiūt
deoz religioz
imortalū pietatem

Patens seu in quo principio vtrif In quo stat in audito res habere possu?

Rogabimus vt attente audiant.
Exponē nūo q̄bus de rebus sumus dicturi
Laudā officium nrm sine arrogancia
In republicā ipentes iamicos in eos ipos q̄ audiunt: hles fuerimus dūmō ad eā rē d̄ q̄ agit sint accōdata
Nra Nra icomoda iopiam solitudinē calamitatē pferem?
Orabimus vt nobis sint auxilio
Ostendemus simul in alijs spē nos habere noluisse.

Bonū in quo suādū est vt Et duplex est

Lenis sit fmo
vstata sbor
cōsuetudo

Persona
Adūfarioz
hs aduce

spure isupbe pfidiose
Odiū si qd̄ corū crudeliter factū pferemus
confidēter in malicōle flagitiōle
vūm iponaz factoz
iuidiā diuicias iortūciā
si eoz mobilitates dicitelas
hospiciū sodalitatē affitātes
Lōrēpt 3 iercia iūguā dēfidiam luxuriam

nō apparatui videat eise ozo

Biuolēcia
caprabif a

Auditoz fortiter inā suete sapiēter in gifice iudicata s
sires corū que sit d̄ hīs existimato r iudicij expectato
Nostris nostram causam laudando extollemus

Rebus

Occultū cū insinuatōe vtrif r cū tria sunt tpa aut

Aduersariorum p̄tentionem deprimem?
Turpē cām hēm cum Poiez nō rē a te nō hoiez spectari eprete nefaria
res ipsa aim auditoz a nō placere nob q̄ ab a dūfarijs facta dicāt Et
nobis alienat Exordi
ri possum? oc me do Lū rē diu auxi?
nihil sile a nob sem onō
a hē iudiciū de
cū pferem?
maiori mioi

In genere Judiciali Exordium

Ad nram cām pederētū accede?
scire poterim? Nega des dūfarijs dicturos r occulta
qm nec sum? bimis Uel eoz aliq re interiectōe sbor dice?
nescij q̄bus reb? fides fieri solet

De eo qd̄ aduersarij firmissimū sibi a diumentū
pntauit primū nos dicturos pollicemur
Si fidē factā p̄tanti? Ab a dūfarijs dicto exordiam r
his reb? insinuabim?
Ab eo maxime qd̄ ille nuper r̄m edixerit
Dubitātōne vt temur quid potissimū dicamus.
Cui loco prin. ū r̄ndebim? cum admiratōne

Defessi fuerint audiēdo exordie mur ab
Aliqua re que risum mouere possit Ab apologo Fabula Verisimili ymiter rior e Deporatore In uisione Ambigro suspitio ne Irusione Stulticia Exuperatione Collatione Abiectione Litterarū p̄nutatione Expectatione Similitudine Nouitate Dysforia Uersu Ab alio? interpellatōe Irusione Si p̄miserim? aliter ac pati fueri? nos esse dicturos. Nō eodē mō vt aliq̄ soleant verba facturos. Quid aliq̄ soleāt Quid nos facturi sumus breuiter exponemus.

Viciosum qd̄

In plures causas poterit accomodari vulgare. Nihilol? a dūfarij vtrif poterit cōe
Adūfari? Srio poterit vtrif. Qd̄ n̄ mis app: ratz p̄positū est verb Qd̄ n̄ m̄iū longū est
Quod nō ex ipsa causa natum est qd̄ s̄ patū vocē vt ppria cohereat cū narratione
Quod neqz beniuolū neqz docilem neqz attentum facit auditozem

¶ figura

Unū cū expol^o rē gestā ex vniūq; trahit^o ab vti^o itatē nram vicēdi causas
Quarta
Quōd p̄inet ad cās de quibus iudiciū futurū est.

Alterum quōd inter currētō nūq; aut
fidei Crimiatōis
Trāsitōis
Apitōis Laudatōis
causa

Genera

Tercū id quōd a cau
saciuili remotū ē
in q̄ tamē exerceri
cōuenit q̄modi^o
alias narratōnes
ēctare poterim^o In

Negocijs
q̄d habet
tres partes

Fabula est que nec veras nec verisimiles
p̄tinet res vt tragedia. Tremora
Distoria ē res gesta f ab etar; nremēona
Argumentum est ficta res que tamen
fieri potuit vt comedia.

Personis postum
debet habere

Sermonis festiuitatem/
Alor; dissimilitudinem/
Brau; itatē/ Lenitatē/
Metū/ Spē/ Suspitōez
Desideriū/ Dissimulatōez/
Misericordiam/ Reqv;
aetates fortune/ multōz
Insperatum incommodū
Subitā leticiā/ Iucūdi m
exitū rerum/ Ueram hic in
exercendo transigentur.

Narratio
debet ha
bere tria

Inde incipiēus vnde necesse erit narrare.

Bre
uis si

Non ab vicio initō repetere volumus. Quod cepim^o
Sūmatim nō p̄tulatim narrabimus. Exponere
Nō extremū sed vsq; q̄ opus erit p̄sequemur.
Trāsitōib; nūl; is vtētur. Non decribimus ab eo
Exi^o rerū ita ponem^o vt q̄q; q̄ facta sint scire possunt
rācti acriterim^o. Et oio nō modo id q̄d obest f q̄d nō
obest n; iuuat faci^o ē p̄terire. Ne bis aut ē sepi^o idē dicat
Ut q̄q; p̄mū gestum sit ita p̄mū narrabimus.
Rerū aut tpm ordinē obseruabimus vt res geste crunt
at vt potuissē geri videbuntur.

Diluci
da si

Ne q̄d p̄turbatē/ cōtor; e ambiguo noue dicamus.
Nec in aliam trāferam^o nec ab vltimo repetamus.
Nec longe p̄sequamur. Ne q̄d ad rē p̄tineat p̄trāsā.
P̄sequimur ea q̄ de breuitate p̄cepta sunt: nam quo
breuior eo dilucidior z p̄gnitū faciliōz narratio fiet.
Ut mos/ natura/ oppinio postulat dicemus.
Spacia temperum

In se

Veri
simi
si

Personar; dignitates p̄stabit ne hōies ipos faceā
Lonsūioz rōes refelli possit cāz nullo pati nol
Locorū oportunitates locū idoneū nō fuisse
Vera multū hec oia narrādo p̄suada crūt: veri
tas. n. nisi hec suata sint fidem facere non p̄t
erit ficta eo magis p̄suada crūt: caute p̄figēdum ē
q̄ i re^o tabile l' alie^o fū a auctiā vidbit it fuisse.

¶ figura

Per oratō

primū p̄ oratā orōe debem^o agere quid nobis cōueniat cū aduectarijs
Deinde q̄ nobis vtilia sunt
Quid in p̄trouel; ijs relinq̄t Jure fecerit ne Licuerit ne facere

Diuisio

Enumeratio cū dicemus
numero q̄t de rē sumus
dēturi. Nā plus q̄ rē
pcium nūo p̄tineri non
ozt non plus nec minus
Nā piculofū
z suspitionem
astere
Meditatōis
Queres
fidem ab
ozt oratori

Introductō i figurā seq̄ntē

Expositio cū res de q̄bus dicturi sumus breuiter exponem^o.

Spes vicēdi
Lota
autesz
rogz p̄suadēd

firmatōe
Nā absolute nū
mū oratiū p̄feci^o cū
adūmta nra expolūi^o
Ut q̄q; facere poter^o Lōiectal' scra
si q̄q; p̄stātōs cōz legitia f gā le p̄
Lōctriāq; dissolūimus Juridiat oct^o

Figura

Sexta

Comodorū spe Comodū honorē/peccuniam/dominatōz appetierit
Lausam actor cupiditatē nūc aliquā cupiditatē amor; aut alicui⁹ libidinis voluit exp'ere
piducit ad Incōdorū vitatōe formidine angebit inimicias/infamias/dolorē/suplicium vitit
cāz male Defensor: negabit/externabit dicat **Iniquū** esset dicere oēs ad qd aliquid emolv
fitōz mri ex aliqua re pueuerit in suspitōz maleficiū euocari.
A i qd simile fecerit **Si** id non repiet qret nūc qn venerit i similem suspitionem
peccatōe auarum.

Probabile In eo dēt esse occupat⁹ pari⁹ cā fecisse oñdat eū sp fuisse
est p qd exponit vt ad cāz peccati vita hōis honoris ambitiosum
reo peccare et si Actor: possit accōdari qalutina⁹ Dispari corruptorem/psidum
mili turpitudi Facta non famā si bona est spectari oportere Antea occultasse sua flagicia.
hōim nūz ab Demō: hret vitā integrā si possit si nō recurrat ad imprudenciam stulticiam ad
Uitā q er an lescēciam vim p' iastionem **Fallos** rumores dissipatos de innocēte.
faci' spectabit Defensor: **Si** hēnt hōis spitu die imped'et

Urat extrema d'fessione non de moribus sed de criminibus aduersariōrū dicere
Accusator: suspitōes infictas et dissipatas h're dēt vt nihil actū/dictū nūlquā scētū vētū sine cā putetur
Actōz Alij nemi nisi reo bonū fuisse Aut nēiez aliū potuisse pficere.
Collatō cū ac id qd adūfariū cūat **Effugisse** alias rōes comodiores ppter cupiditatem.
Def'or Alijs bonū alios qque id quod ipe intumuitur facere potuisse.
Loc⁹ sacer /pphanus publicus /priuatus c⁹ mōi lo: i atingant nam qui
Signū ē passus ē p'spect⁹ l' exauditus esse possit. **Cabit** exercitātō

Coniecturalis p' qd ostēditur idonea p'f'ie dī p'f'as el' se q'f'ita queritur
Loc⁹ sacer /pphanus publicus /priuatus c⁹ mōi lo: i atingant nam qui passus ē p'spect⁹ l' exauditus esse possit. **Cabit** exercitātō
Signū ē p' qd ostēditur idonea p'f'ie dī p'f'as el' se q'f'ita queritur
Loc⁹ sacer /pphanus publicus /priuatus c⁹ mōi lo: i atingant nam qui passus ē p'spect⁹ l' exauditus esse possit. **Cabit** exercitātō
Signū ē p' qd ostēditur idonea p'f'ie dī p'f'as el' se q'f'ita queritur
Loc⁹ sacer /pphanus publicus /priuatus c⁹ mōi lo: i atingant nam qui passus ē p'spect⁹ l' exauditus esse possit. **Cabit** exercitātō

Coniecturalis p' qd ostēditur idonea p'f'ie dī p'f'as el' se q'f'ita queritur
Loc⁹ sacer /pphanus publicus /priuatus c⁹ mōi lo: i atingant nam qui passus ē p'spect⁹ l' exauditus esse possit. **Cabit** exercitātō
Signū ē p' qd ostēditur idonea p'f'ie dī p'f'as el' se q'f'ita queritur
Loc⁹ sacer /pphanus publicus /priuatus c⁹ mōi lo: i atingant nam qui passus ē p'spect⁹ l' exauditus esse possit. **Cabit** exercitātō

Consecutio cum que sunt signa nocēt' et i nocēt' consq' soleant
Accusator: sunt signa d'f'ie si nihil hōiū dicat vsqz adeo p' meditatū fuisse qd si
Defensor: si primuerit m'gnitndie piculi nō conscia p'ri se smotū esse diceret.
no primuerit fret' i in d'f'iecia negabit se esse cōrū **Concie** et in d'f'iecia

Pro Accusator: maloz miseri non oportere **Et** peccati auget atrocitatem
Defensoris miaz captat **Accusatorē** calumniari criminatur
Testi⁹ f'm auctoritatē vitā et ostāciā testionoz **Con** testes eōz et cupide d'f'ie argūntari
maiores nros voluisse etis in reb⁹ in p' oni q'stōdes cum q' vere diceretur sciri: et
q' falso refelli possent si qd sile qd videri l' a simili signo p'cipi possent **Loc⁹** fūm
Dolori credi nō oportere qz aliis alio sit recēcio: l' ingeniosior ad comitendū
qd deniqz sciri l' suspicari possit qd q'stor: velit audire qd cū d' f'ie it' g'it sine do
Ab ar Lūmū ta cōcurrat sig' q' int' se consenciant rē p'spicuā non suspitōz videri oze
plus illis ozere credi qz testib⁹ q's corūpi p'cio /f'icia /metu /simulate p'le est
Nullā rē esse qz nō suspitōib⁹ quis possit criari deinde extenuab' amos.
Con arg'taynamqz susp'cionem nihilom⁹ in nos cā qz in vnū quampiam cōnuentire
Facin⁹ in dignū sine testib⁹ coniecturā susp'cionē firmamē t'lat' habere

Pro Accusator: maloz miseri non oportere **Et** peccati auget atrocitatem
Defensoris miaz captat **Accusatorē** calumniari criminatur
Testi⁹ f'm auctoritatē vitā et ostāciā testionoz **Con** testes eōz et cupide d'f'ie argūntari
maiores nros voluisse etis in reb⁹ in p' oni q'stōdes cum q' vere diceretur sciri: et
q' falso refelli possent si qd sile qd videri l' a simili signo p'cipi possent **Loc⁹** fūm
Dolori credi nō oportere qz aliis alio sit recēcio: l' ingeniosior ad comitendū
qd deniqz sciri l' suspicari possit qd q'stor: velit audire qd cū d' f'ie it' g'it sine do
Ab ar Lūmū ta cōcurrat sig' q' int' se consenciant rē p'spicuā non suspitōz videri oze
plus illis ozere credi qz testib⁹ q's corūpi p'cio /f'icia /metu /simulate p'le est
Nullā rē esse qz nō suspitōib⁹ quis possit criari deinde extenuab' amos.
Con arg'taynamqz susp'cionem nihilom⁹ in nos cā qz in vnū quampiam cōnuentire
Facin⁹ in dignū sine testib⁹ coniecturā susp'cionē firmamē t'lat' habere

Pro Accusator: maloz miseri non oportere **Et** peccati auget atrocitatem
Defensoris miaz captat **Accusatorē** calumniari criminatur
Testi⁹ f'm auctoritatē vitā et ostāciā testionoz **Con** testes eōz et cupide d'f'ie argūntari
maiores nros voluisse etis in reb⁹ in p' oni q'stōdes cum q' vere diceretur sciri: et
q' falso refelli possent si qd sile qd videri l' a simili signo p'cipi possent **Loc⁹** fūm
Dolori credi nō oportere qz aliis alio sit recēcio: l' ingeniosior ad comitendū
qd deniqz sciri l' suspicari possit qd q'stor: velit audire qd cū d' f'ie it' g'it sine do
Ab ar Lūmū ta cōcurrat sig' q' int' se consenciant rē p'spicuā non suspitōz videri oze
plus illis ozere credi qz testib⁹ q's corūpi p'cio /f'icia /metu /simulate p'le est
Nullā rē esse qz nō suspitōib⁹ quis possit criari deinde extenuab' amos.
Con arg'taynamqz susp'cionem nihilom⁹ in nos cā qz in vnū quampiam cōnuentire
Facin⁹ in dignū sine testib⁹ coniecturā susp'cionē firmamē t'lat' habere

Pro Accusator: maloz miseri non oportere **Et** peccati auget atrocitatem
Defensoris miaz captat **Accusatorē** calumniari criminatur
Testi⁹ f'm auctoritatē vitā et ostāciā testionoz **Con** testes eōz et cupide d'f'ie argūntari
maiores nros voluisse etis in reb⁹ in p' oni q'stōdes cum q' vere diceretur sciri: et
q' falso refelli possent si qd sile qd videri l' a simili signo p'cipi possent **Loc⁹** fūm
Dolori credi nō oportere qz aliis alio sit recēcio: l' ingeniosior ad comitendū
qd deniqz sciri l' suspicari possit qd q'stor: velit audire qd cū d' f'ie it' g'it sine do
Ab ar Lūmū ta cōcurrat sig' q' int' se consenciant rē p'spicuā non suspitōz videri oze
plus illis ozere credi qz testib⁹ q's corūpi p'cio /f'icia /metu /simulate p'le est
Nullā rē esse qz nō suspitōib⁹ quis possit criari deinde extenuab' amos.
Con arg'taynamqz susp'cionem nihilom⁹ in nos cā qz in vnū quampiam cōnuentire
Facin⁹ in dignū sine testib⁹ coniecturā susp'cionē firmamē t'lat' habere

Pro Accusator: maloz miseri non oportere **Et** peccati auget atrocitatem
Defensoris miaz captat **Accusatorē** calumniari criminatur
Testi⁹ f'm auctoritatē vitā et ostāciā testionoz **Con** testes eōz et cupide d'f'ie argūntari
maiores nros voluisse etis in reb⁹ in p' oni q'stōdes cum q' vere diceretur sciri: et
q' falso refelli possent si qd sile qd videri l' a simili signo p'cipi possent **Loc⁹** fūm
Dolori credi nō oportere qz aliis alio sit recēcio: l' ingeniosior ad comitendū
qd deniqz sciri l' suspicari possit qd q'stor: velit audire qd cū d' f'ie it' g'it sine do
Ab ar Lūmū ta cōcurrat sig' q' int' se consenciant rē p'spicuā non suspitōz videri oze
plus illis ozere credi qz testib⁹ q's corūpi p'cio /f'icia /metu /simulate p'le est
Nullā rē esse qz nō suspitōib⁹ quis possit criari deinde extenuab' amos.
Con arg'taynamqz susp'cionem nihilom⁹ in nos cā qz in vnū quampiam cōnuentire
Facin⁹ in dignū sine testib⁹ coniecturā susp'cionē firmamē t'lat' habere

Ariozib⁹ negabi⁹ temere fama nasci solere qm sbsit aliqd etia si dec⁹ causi no fuiss⁹ qre appia pfigeret
pmiseret pteca si cereri falsi hucveru argumtaint.

Mltos esse fllos ruzores et exēplis vtemur qb⁹ flsa fama fuerit.

Inicos nros aut nafa maleuolos ofingisse dice⁹.

Contra Aliā aut fictā fabulā i adūsarios afferā q⁹ dicā⁹ oib⁹ in ore esse.

rūores Verū ruzorē pferē q⁹ ill aliqd spitudis afferat neq⁹ tñ ei ruzori nos fidem hre dice⁹. Ideo q⁹
quis hō possit qūis tēpm d⁹ q⁹libz ruzorē pferere z fictā falso fabulam dissipare verū tñ si ruzor
vehēnter pbabilis videbitur arguēdo fame fidē possemus abrogare.

Figura

Septima

Scripto
et voce
Scriptor⁹ collaudacione scripti recitacione punctacione
Sciret adūsarij scriptū i lege i testamto stipulacione i q⁹libz alio scpto.
Collacione qd scriptū Quid adūsarij se fecisse dicant
Quid iudices seq⁹ueniat vtz id diligēt pscptū sit an acute excogitātū.
Sua ab aduersarijs excogitata scripto attributa tēnet infirmabitur
Quid ob fuerit si scribere voluit at non potuit perscribi
A nobis sentēcia repietur z cā pferetur qre scripsit qd
Demōstret scriptū esse dilucide breuiter/comode pfecte vera racione
Exēpla pfitētur q res cū adūsarij sua redderet z voluntas afferetur
a scripto potius iudicatur Deinde q⁹ pculosum sit a scripto recedere.
Locus cōmūis z cum q⁹ cum fatetur se z id quod legibus sanxitum est
tamen z facti querat d⁹ensionem.

Quando scrip
toris volūtas
videt scripto
dissentire z tro
uersia nascit ex

Sua

Legittima in
qua p⁹trouer
sia nascitur aut

Primū laudabi⁹ scriptor⁹ comoditate atz breuitate Dice⁹ calūni: toz
esse verba et lras seq⁹ negligere voūtatē Qd scriptū sit aut nō posse fieri
aut nō legemore nafa bono z equo posse fieri q⁹ oia scriptorē voluisse
q⁹ rectissime fieri nemo dubitet vt ea q⁹ a nobis facta sint vtūlissime facta.
Cōtraria dice⁹ sua aut nullā esse aut stultā aut iniustā aut nō posse fi
eri nec nō stare cū inferiorib⁹ et superiorib⁹ suis aut cum iure pūi et cum
a ijs legib⁹ iūtib⁹ aut cū reb⁹ iudicatis dissentire.

Dein exēploz a volūtatē z ptra scriptū iudicatoz enūeratōe deū legum
et stipulatozū breuit⁹ exēptaz i q⁹ itelligit scriptorū volūtas z expōitō
Loc⁹ iūis ptra cū q⁹ cū sp⁹ recitet z scriptorū volūtatē nō interpretetur

Nū q⁹ abrogatō aut d⁹oga rō deū vtz ita dūctiāt vt altera iubeat altera vetat
altera cogat altera pmittat infirma em erit ei⁹ defētio q⁹ negabit fecisse q⁹ nec cogē
ret cū altera lex pmittet plus em valet factioz nulliōe Defensio tenuis est cū oñdū
id factū esse q⁹ ea lex fenciat cui legi abrogatū aut d⁹ogatū sit id q⁹ p⁹riori lege faci
tū sit esse neglectū Cū hec erūt p⁹iderata stati nre legis expositōe enūcitatoe collau
datōe vtemur Cōtrarie legis enodabi⁹ volūtatē et cā trahē⁹ ad nre cause comodū
deū de iuridiciali absoluta sumē⁹ rōz iuris d⁹ qua postea z q⁹rem⁹ partes iuris.

Contrijs le
gib⁹ cū al
tera iubet
alia vetat

Ambigū ē
cū res hū
tur i dūis
l ples ptes

Primū sit ne abigū q⁹ rēdū ē Deinde q⁹ quō scriptū est z si id qd aduersarij insp
tantur scriptor sic fieri voluisset ostēdēdū est.

Deinde qd iterpremur z fieri posse z hō esse recte more lege nate z q⁹ fieri posse q⁹ ad
uersarij iterptat⁹ z extrario Nec esse ambigue scriptū cū iterogat vtra sua vera sit
Nec p⁹inet ad hāc cām pgnitō ap⁹hologiaz q⁹ a dialeticis pferitur.

Disinico
ē breuis vō
buli expō

Vocabuli sua breuiter et ad vtilitatē cāe acomodata describetur.
Factū nfm cū breuit⁹ descriptōe dūget⁹ z descriptō rōe aptabit.

Cōtrarie descriptōis rō refellet si aut falsa inutilis turpis i iuriosa erit.
Id q⁹ sūet ex iuris p⁹ iuridiciali absoluta d⁹ q⁹ in figura seq⁹nti.

Mutadi iudices/accusator/p⁹imū nū aliq⁹ ei⁹ rei accōz/petitōz/executorz habeat

Trāllacō

q⁹ nō oporteat Nū alio mō loco/tp/lege q⁹ rēte agēte diffirēdū tps

Racōinacō cū res non p
pria lege vōt i iudicium
tū ab hūis sūrudinē
quandā aucupatur

In causa rōali q⁹ rat qd in reb⁹ maiorib⁹ v⁹ minorib⁹ sūlib⁹ sūl⁹ scrip
tū aut iudicatū sit Deū Utz ea res sūlis sit ei rei de q⁹ agit a dissimūl
Deū Utz cōsulto ea de re scriptū nō sit qd voluerit cauere: qd satis
cautum putarit propter certorum scriptorum similitudinem

Ab aliq̄ maiori p̄te ad oēs p̄fertur id q̄d necio est omnibus attributū vt oēs q̄ i paup̄tate sūt malū mal. ficio parare diuicias q̄ offitio paup̄tate tucri
Id q̄d raro fit fieri n̄ negat h̄. T̄ico p̄t vno aspectu neq̄ p̄teries i aore icidare.
Oēs res oñdem nos collegisse et aliq̄ rē idoneā p̄teriesse.

Rūsiōe vtemur si q̄s p̄ter eos q̄s ille dixerit potuisse suscipere maleficiū oñ/
dim? h̄ mō ipsoy collectiōne disturbaueri? nobis laiorē locū d̄ferendi re/
linqm̄ q̄ vitādū est ne q̄d cū colligisse videretur aliq̄ idoneā partem relinq̄mus
Constat ex falsa enumeratōe si cū aut plā sunt pauciora dice m̄ h̄ mō Due sūt
res iudices q̄ hoies ad maleficiū cōpellūt luxuries et auaricia: Q̄d amor/
aut cū pauciora sūt et plā dicamus vt tres sūt res q̄ oēs hoies sollicitant met/
cupiditas egritudo.

Amor fugiēdo nō ē. T̄ia ex eo verissima auaricia nascitur. T̄ia hec rōes n̄ false
Philosophia fugienda est. Afferit enim securitatem et essent expositiones q̄q̄
caz veras esse profiterentur.

Proposico seu
Exposico per
q̄s oñdīm sūa/
tim qd sit qd
pbare volū?
vicōsā cūm

vaītatē et
sic ē vana q̄
ex falsa cā cōstat

Racō ē cā q̄
dīmōstrat id
verū esse q̄d
iū dīm? bre/
uis s̄ iccōe
Vicōsā est q̄
ad expōz nō
ē accōdā v̄
propter

Infirmatē q̄

Inuentū
expolite a r
guere quinqz
partib?

Cōfirmatō rōis
ē q̄ mltis arḡt s
corrobōrat bzant
ter expōitā rōz
Attenuata. n.
totā vchm̄tissie
pp̄bat arḡcōz iō
n̄ tra s̄ vitāda

Vicōsā est Lum
Obsuād studōz
si vtū d̄plei cōel/
fiōe r̄ altūra po
diluitur.
Ecōtrario cōū
ref q̄ ē i p̄h̄sio
ad excogitādū
accucioz. Alia ex
Simplici p̄te
ip̄h̄d̄tur q̄ ē
facilioz

Erōrācō i s̄iā
Cōfirmatō seq̄n
si

o ostendit ista esse quādamodū expōitū ē. vt Pleur? Aicā ob meri/
tā noxā imāe castigare ē faci? vcz i etate vtile et conducibile
Nō ne/ cellari/ am affect/ cāz expōi/
tōnis vt p̄hibēt/ Būta dignū ab indigno n̄q̄at i n̄oscere.
pacum? p̄hi/ Fortunam/ Sapia distat globosi volubile quē quo fors
impulerit eo ca d̄re fortunam aut mant

Negat vllā esse: s̄ temeritate oia regi.
Uidetur p̄ r̄tōe afferri id q̄d i expōitōe dēm ē h̄ mō magno malo ē h̄ oib? auar/
ricia idcirco q̄ h̄ oies magnis et n̄ vltis icōdis p̄ficiat p̄ p̄t pecūie cupiditatez.
Mius idoneā q̄z res postulat cāz s̄bicit expōi h̄ modo Utilis ē sapientia p̄p̄/
ca quia q̄ sapientes sūt pietatē colere p̄sueuerūt Utile ē amicos veros habere ha/
beas enim quibus cūlocari possis. C̄bruta fortuna dicit.

Expōitōi p̄t accōdāri vt Pacum? q̄ cādē afferit rationē q̄ are ceca ca i d̄ q̄re/
Ea q̄ plures res s̄t abutimur p̄ certo vniū rei signo licz s̄iā adangēt si s̄p̄tōz
Uel i aliū vel i cādē q̄ dicit q̄d i aduersariū dicitur p̄t cōuenire h̄ mō. D̄fisi s̄
qui uxores ducūt at tu dixisti alterā. Communitas

Uulgare h̄t defensionē h̄ mō Iracundia ducit? peccauit. Uulgaritas
Procerto sumitur q̄d inter oēs nō p̄stat h̄ mō. D̄i q̄bus ē p̄tas super atq̄: i ferū
pacem inter se p̄liat conferuntq̄: acōrdiam. Par dubitatio

Jā sero atq̄: acto negotio dicit vidēbitur. h̄ i m̄tē si v̄cisset: Sera probatio
In aperto delicto positū est t̄n aliq̄ leui regitur defensione. Leuitas
In aliā partē ac dēm si p̄t accipi vt si potēs p̄simōiā cōm̄darit l̄ factioz? dicat
Saci? ē vti regib? q̄ mal? legibus nō dicitur sine atroci suspitōe.

Flis aut vlḡb? d̄iōib? vti vt iniuriā nullā esse n̄ q̄ ex pulsatōe aut quicōs s̄t
Pro arḡto sumere q̄d i d̄isq̄s icōe p̄p̄tū ē vt si q̄s quē furri arguat deat cū esse
hoiem im p̄bū auaz i r̄a d̄ulentiū. C̄dānosa diffinico

Lo n̄trouersia p̄trouisa dissoluerē q̄ nō expedita s̄ ipedita res ē. Cōtrouersie/
De q̄ sumā p̄trouisa ē paz expedit? q̄ i trāfactū sit reliq̄t. Insuffia. C̄nouacō.
Ipsū in sua rōe dissentire r̄ ea q̄ andixerat dicere. Incōstancia

Dicitur i iudicis volūtatē aut cor q̄ audiūt Si aut p̄tes q̄b? illi student aut
q̄s caros h̄nt aut aliq̄ h̄ mōi vicio leditur auditoris volūtas. Auditor? c̄st n̄sio
Nō oēs res p̄firare q̄s pollicitus sis i expōe nec d̄ alia re ad rē addatur nec de/
alia detrahatur nec tota cā mutata in aliā d̄erūctur. Infirmatio

Aliud accusatoris creatio p̄trinet aliud defensoris purgatio purget q̄d faciūt
consulto angustijs cause coacti. Remota purgatio

Sciāz studū vituperare propter eoz vicia q̄i eo studiosi sunt r̄ vituperandam
vitā. Et vocatur Communis damnatio
Perperum factū constat a q̄b̄ m̄ie facti m̄. Inutilis inq̄sistio

In re? p̄p̄da/ Alterā rē effere d̄ alterā m̄cōnē nō s̄ cere aut negligencius d̄i/
sputare enūerare cōda icōda d̄p̄ssa p̄tercat. Inq̄lis p̄p̄atio
Alter vituperari cū a terā laudat? fieri. n̄ nō p̄t cū d̄t̄eros
magis laudaueris aliq̄ alteris partem attribuas. Ne cupidius p̄gnasse?
veritatem puteris. Vicōsū ē enim p̄tēdere p̄pter noim cōmutacionez.
De noie r̄ vocabulo p̄trouersia struere q̄z rem p̄suetudo p̄t optie iudicare/

Figura

Quentur Utrum potius faciendum sit: Quid potissimum faciendum sit:

Partim ppter

Luta e qd scit ista
t pili vitaco3 q lib3
roe dstrubuta est in
Pudencia e calliditas q ra
cione qd a pt dlectum hbre
bonoz a maloz t dicit scia
cu dda artificij multa rez
memoria t vltus pluzium ne
gocioru. Eius pti vtenuz si

F. ne co
ueniet sibi
utilitat, ppo
nere vt ois ad
ea toc rois ra
co coferatur
Ea i cullu p
sultaco e
duplex

Recte e qd
cu stute et
offico sit

In gene
re deliber
atio

Iustia e eqtus
ius vnicuiq
tribues p dig
nitate cui qd ei
us pti vtam si

Fortitudo est
rez mgar appe
titio t hu lium
pteprio t labor
cu utilitat roe
ppesio et hst

Hoesta
diuidit

Modestia e i
azo ptinens mo
draco cupidi
tatum et hst

Humile e qd scit hoesta
t pte commemozacionem

Exordii licebit a principio vel ab insinuatione vel ab eisdem sicut in genere deliberatio
Narracio si qua incidet eadem ratione narrare oportebit.
Diuisione vtentur finis t utilitatis q ps incidit quot erunt exponendo Cstaru exempla conferre.
Conclusionibus fere similibus vt i iudiciali Nisi q i hys maxie conducit complurima rorum ante ge

Argumēt vtionis arti
ficiose extracta derō pe
tetur supra sed si i dibe
ratione eoz qd a penis
icūfessi deliberat hys
loci vtetur q ppoeracoē

Lutam
dicat

Hoesta

Nullam rem esse vtiliorem incolunitate
Virtutibus vti neminem posse qd suas in tuto non col ocauit ra
Nec deos esse auxilio hys q se inconsulto in piculum mittunt.
Honestu nihil ozere estimari quod non sa utem pariat
Virtute nullo tpe rliquenda veldolorem si is terminatur mor
tem si is formidetur ddecoro t infamia leniorem esse.
Considerare q sit spitudo tsecuta aut no immortalitate nec icolo
Nec exploratu illo vitato piculo i nullum veturu. Cmitate sic q
Virtute vltro morte pficisci pelaz Fortitudo fortiaz a diu po.
Eum tute viuere q honestat vita q in pncia icolomis. C solere
et cum q turpiter viuat icolumē in pperuum esse non posse.

Undecima

se sunt deliberande cu rei natura faciet deliberao3 Dis raco ad ipaz re acco dditur.
e3nea causa veniat in deliberao3 t rultaco3 i hys erit ca ad iugedo aut dprimenda
se sunt deliberande t magis ppter extraneam causam veniat in deliberacionem.

Uim qd discernitur p excitu classis tormta ruo3ones t alias huimoi res.
Dolu consumitur i peccuniam pollicita coes dissimilaco3 mafaco3es me
ticio3es t ceteras res Vel consiliu i dicendo honestius dicitur

Comoda cu icodis coferam altez seq altez vitari cohorabim
Qua i re cohorabimur cuius disciplinabile sciciam hre possi
quo i qd i qd roe fieri oporteat ondenus
Suadebimus qdopia em rei geste aut
plcte aut audra meozia polim hre q i re
io qd xlm exeplo allato psuade possi.
Innocitu aut sup i cu dice miseri ozere.
Morientibus gracia resferri conuenire.
Demonstrabi vlcisci malemeritos ozere.
Fidem magnope cenfebim obfua dam.
Mores t leges eggie de fuari ozere.
Societates t amicicias studio se de coli.
Qd ius i petes dos pri3 nata copauit id
iligiote hospicia chetelas gana. f. caste
Nec peo nec gracia nec piculo similtate a
via recta oportere deduci

Inepa
garula sciaz
Diofa

Inaniam
Pravam
libertatem

Et equale ius in omnibus stitui
Diuisioi pres sunt stutis amplificaco3 s ius debi vt neo
erit q sciat a stute recededu Attenuade si ab hys de hor
tabimur In drys potius reb q i hys stus cofstare ondat

Qnd res magnas rexels: s seq t appeti ozere
t res huiles t idignas viris fortib viros fortes
ptera ptinere nec idoneas sua dgitate iudicare.
Annulla re hoesta piculi aut laboris mgitu die d
Antiquiore mortem turpitudini hri nullo do
lore cogi vt ab officio recedatur Cduci
Nulli p rei stira te metuere inicicias
Quodlibet p patria pentibus hospiti3
amicis t hys rebus qs iusticia colere cogit
adirepiculum t qm libet suscipere laborem

gladiato: a
hsideratum
temeritatez

Nias libidies honoris peccine silii q rez
Unaqz que re eto nafetio dffinie C vitupa
Quod cuiqz satis sit ostendimus
Nimium progredi disua debimus
Modum vnicuique rei statumus
Ab oib idoneis vt si q res honestiori ordi placeat q a steriori im
Ab aliqbus socijs ab oibus ciui3 exis nacomb postestis quris

Inerziam
dissolutam
negligentiam
C pbet

Figura

buo decima

laudā? Aut ab officio facere q̄ causa necessitudinis intercedat.
 Aut studio q̄ huiusmodi virtutis sit vt oēs cōmōrare deant velle/
 Aut ex aliorum laude ostendere qualis ipsius animus sit. q̄d rectū sit.

Nrā
 vitupabi? Merito facere id q̄ ita tractati sumus. Sci
 Studio q̄ vitūe putemus esse ab oib? maliciā vnicā atq; neq̄ciā agno
 Placeat ostendi q̄d nobis displiceat ex aliorum vituperatione.

Pa
 dā loq̄t? Dēs hoies i? strutes p̄bare oportet: ip̄a sc̄a oim laudatorz eloq̄ciā anire
 Uterz nos dicemus q̄ illius facta verbis consequi non possumus
 Uitupabi? Ea que videmus contraria paucis verbis mutatis dici posse dicē?
 Qm̄ non apud ignaros laudem? nos monendi cā pauca esse dicē?
 Si erūt ignoti vt talē viz velint agnoscere petere? qm̄ in eodē strutis
 studio sunt apd̄ q̄s laudā? Atque ille q̄ laudat? fuerit sp̄are nos facile
 Q̄ hys q̄b? ve i? illius facta pbaturōs

Audroz
 Uitupacō? Contraria qm̄ noz it pauca de nequicia esse dicturos q̄d si ignorat tūc
 petemus vt ignoscant qm̄ dissimiles sūt q̄ audiūt atz illi q̄ vitupatur
 Sperare nos illius vicia vehementer improbaruros. P̄ hūiū hūisse.

Principium sumitur a

gen? in laude Si Bois parē aut excellēz fuisse
 q̄b? maiorib? Dūlib? ipz i suis nō maiorz virtutib?
 vitupacōe Si bois dedecori / si mal' cū his ipz d' mto fuisse
 Educatō In laud q̄ bñ et honeste bōis discipulis p̄ itegā puericiam /
 vitupacōe inde se retraxisse aperte. Educatum

Extis
 vel in hys a / Potestates / Glorie quō habuit in pt. itib? gerēdis aimē
 ni virtutes / Amicicie qua fide qua benevolentia offitō gesserit amicias
 aut vicia vt Inicicie q̄d fortiter ini. is gerēt' fecerit' cā suscepit inicit'
 Uacrine cū pla dixi? pla p̄cā? Si inter. erit cuiusmodi res mortem eius sit secuta. Q̄ cias
 A natura si sit dignitas atq; foza laudi fuisse cā nō quēd'
 modum ceteris detrimto et dedecori. dicem? p̄ p̄ta.

In gene
 re dimon
 stratiuo
 Laudesi Uires atq; velocitas egregia hōestis exercitator' et idustrys
 Corporis Talitudo ex p̄pna diligēcia et t̄pāncia cupiditatum
 e' cōda in Uō erit oia p̄ t̄oiaz culpa et t̄pāncia nō fuisse dicem?
 Uitupacōe Si erit hys malū vsū dē? q̄ calū tāq; q̄lib' et gl'adatorz hūit
 An i ai? hois m̄ie accōdate laudē? aliud iuste fortiter modeste p̄dēt' factū.
 ex virtutib? cōsidera t' vt erit vel nō vitupem? in iuste imodeste in gnare stulte factū esse.

Narracio non erit vlla que necessario consequitur sed si q̄ incidit erit cū aliq̄d factum erit q̄ d' loq̄mur

Divisione hac vt mur Exponemus q̄s res laudari iimus aut vituperari Deinde queq; quo tē

Conclōe vt mur Enūeratōe ad exitū cāe crebras et breues āplificatōnes inponem? p̄ locos omnes.

Figura

tredecima

Unū illucōe artis . Orōes p̄sequēdo p̄ceptōne q̄ prius ex posuim? et hūc ordinē i dicēdo sequimur.
 p̄fectū q̄ disponem? Argumentationes singulas p̄ q̄s disponemus vt in primo libro

Dispois
 genera Anarratōe dicere incipiā? Si vehemēt' au res auditorz obtuse videbūtur /
 Ab aliq̄ si d' illia argumt. cōe q̄z nihil atq; ai defatigati ab adūsarys mltitudine ver
 Ab lraz aliq̄ recitatōe nificā po borum comode possumus principio sup̄ sedere
 Post p̄cipiū d' fircōe s̄tat fit Necessē est hys amutatorib? vti C̄ta: i possit
 q̄ p̄mutatorz ordis faciē? Nam Cū ipa res artificiosa dispōez artificiose amur

Alter cū ab
 ordine art
 ficōso rece
 dēdū est oia
 tonis indi
 cio ad ip̄s
 accōdasti
 In d' fira
 tione et i
 Confir
 matōne
 Deinde si cōdū erit q̄d non sp̄ necesse est ad p̄cipiū s̄naz reuertī. Si cā nra difficultatē
 habebit: vt nemo equo aio p̄cipiū possit audire cū incept' reuertemur.
 Si narratio par' p̄babilis videtur tūc a firmis ma argumentacōe
 firmis ias argumentacōes in primis et postremis cause partibus collocare.
 Mediocres et neq; iuriles ad dicēdum neq; necēas ad p̄bādū q̄ si sepatim ac
 singulariter dicūt infirme sunt cū ceteris p̄iuncte firme et p̄bables sūt iō iter
 poni et in medio collocare oportet.
 Statim re narrata expectat animus auditoris: ex qua re confirmari
 causa possit: q̄ p̄pter cōtinuo firmā aliq̄ oportet inferre argumentationē.
 Et quia
 Nupperrime dictum facile memorie commendabile est: cū dicere desinam
 recētē aliq̄ relinq̄re ais auditorz bñ firmam argumentaconem oportet.

Figura

Magnitudine copat nasa non nihil hac adauget et uat accusacio

Firmitudine nasa sim liter opat auget exercitaco del a maco; Sepe vero rez nasa gcia qda iure debet nam que ad uoce fua da plunt et ca de ad suauitate io fir na in ducendo et suauie possumus cofuare Uel et quia cum il la altera nasa alta cura opatur nihil commouere attri net: Quis. n. res est nisi ut ab his q no in scij sunt eius ar tificij ro cura de uocis petat firmam igit uoce hē? Si in

Principio si q marie sedata et uersa uoce principia dice. na leditur arteria si anq leni uoce pmulla est acri cla more compleat Quid si uauius qua clamor i exordio l Medo i fualis logiori? uti ueniet Recreatur enim spiri tur uoz et arterie reticendo Eade snas cociniores red dur diuisione et Auditori spaciū cogitadi relinquūt Continuu clāozē omittere et ad finōez transire oportz commutacōes faciūt ut nullo gne uocis effulo in omni uoce integri sinus Et auditorē uarietas mīte dlectat cū sermōe aim ei? mōi rinet aut suscitāt cum cla uoze. Acutas uoē exclācōes uitate debem? Jctus. n. fit et vl nerat arte et si qā splēdorē uocē p sūt vno e' aore uilūus Eade eōdē audītozē habz. n. qdā illiberale: et ad mulie brē poti? uociferatōez q ad uirū ē dignitatē accōdatū sine Multa dicere uēt lētrēa o'oe: fances. n. calefiūt et arterie oplent et uoz q tractata uarie est reducit i quendam sonū eqbilen et cōstantem: Quia animum uehemētillie calefacit auditoris in totū? delūsiōe cause.

Decimaquarta

Figura uocē q suum qndā pos sidz bitū rōe et idustria p dātū Uocis igit

Dignitas eōro cū aliq gūitate et uocē fūmīsiōe Demōstracōe q rēssa uocē q ad fieri potuerit Jocacōe q ex aliqua re rīsum pudentem et ll beralē potest comperare

Ne ab oratoria consuetudine ad tragicam transeamus Ctoz Ne eas res qd demōstrāueri? il se rere atz il se care uideāt i aīa audī leniter tremebunda uoce cū parua significacōne rīsum sine vlla lūscēp cōne mīnime cachinacōis. Lēter recedit a sermōe serio: tozq re ad liberalē ioci uocem. Strenue cederi uole. Odiose retardabi? Lūacriter: nū crudeliter meste/illariter in omes ptes amutabi? ut uerba i: a pūti atōez: Si autē in ea incidērit dīo ta iogota rīsa admiratōes de qb nobis narabimus diligēter anī aduertamus ut oīm psonaz sensus atz animos uoce exprīmamus.

Sermo ē o'ro rēssa et firmitia q rēdiāe locucōi

Molitudine si dīcedo p nro cōdo tozqre pos si? mīte faciet exct ta: io delācōis Qm oīs ad rethozis p cepcionem p rinent diligēci? p sīdrāda sī

Narracio est rez gestaz expōicō In ea uocū uari etate op? ē ut quo qdaz pacto gestū sīe ita nar rari uideat Ita quod

Uox oct pū q vni? cur? q sīe idone pronūciacōe demōstrādū uidef

Mediocriter ad aucto sono uocē q bis p tīnū dīs uocē tozqre sonū et ce leriter cū clāozē sba pfigere ut uī uolūbilē o'ro uociferatō p se q possit Uocē ab unīs fa uab? exclamatōez q clarissimā ad herere oportet et q tū spaciū p singulas exclamatōes sup sū m? tām iter iterualla p sūere iūbē r. Uramur uoce attenuissimā clāoze le ni sono equabili amūbus crebris maria celeritate. Uocē dēpssa icliato sono crebz il uallū logi spaciū magū amutatorū?

Proratiatio

Lōrēcō ē o'ro acris et ad confirmādū et p sūta accomodata

Continuacō est uocis p tīnū de acceleratō clāosa Distributō est o'ro bre nis cū rar; et breuib? i fual līs acris uociferatōe

Amplificacō ē q ad iracundiā in ducit aut ad misericordiā

Lohortatō ē o'ro p tīm āplificās ad iracundiā auditoram adducit Lōqstio ē q incomodoz āplificacōe mīaz iudicāt

Mot? e cor poris gest? et uultus mod draco qda pba billioza red dūt p nūciā Et fit p p tes uocē Si

Ser mo est in Lōrēcōe Distributōez porrectōe celerī brachij ābulatōe ped; dextra rara suplosione acris et dīro; Anr Lohortatōez paulo tardioze et rōderatōez gestū cōnēit uir atz i cōr tōe p cōr tū; Lōqstioez seico plāgoze capi; ita nō nūq sedato et cōstāri gestū mesteac cōstato uultu.

Dignitate Stātes i nestigio leni dextre motu loq ozebit hīllarīf trīstia me Demōstratōe pauulū a ceruicib? Cdiocritate uult? ad p mō; snas accōdatā demittē? nā h ē datū a nasa ut q; p rīc tū uultū tū manū sī q; rē d o c e r e c o s et u e b e Narratō; idē poterit idon? ē q i dignitate Jocatōem uultū qndā debē lēritatē fcare sū amutatorē gest? Cmenter istigare uolē? Lōrēcōe Continuatōez brachio celerī mobili uultu acris aspectu ut tēur Cā aspectu ut oportz Distributōez porrectōe celerī brachij ābulatōe ped; dextra rara suplosione acris et dīro; Anr Lohortatōez paulo tardioze et rōderatōez gestū cōnēit uir atz i cōr tōe p cōr tū; Lōqstioez seico plāgoze capi; ita nō nūq sedato et cōstāri gestū mesteac cōstato uultu.

Figura
ruralis est ea que nostris aīs insit et simul cū cogitatione nata hec pceptōe confirmāda est vt sit
gregia

Quindecim

Quemadmodū q̄lras sc̄it p̄t idē qd̄ dicitur tam est scribere: et re
citare id qd̄ scripserunt: Ita q̄i modica didicere p̄t ea in locis
collocare et ex hīs mēōiter p̄nūciare

Loci cere aut carere similes sunt.

Oportet igitur si volumus multa mēō multos locos comparere
Et ex ordine hos locos hēne qua p̄turbacione ordinis impediat
mur q̄ secus q̄tto et quodq̄ loco licebit l' a superiori l' ab inferiori pre
magis seq̄ et vt ea q̄ mādāta locis est videre et p̄ferre possumus
ita nihil interst vt a sumo l' ab imo l' a medio dicere incipiam.

Egregie mēōrie cōmā dare ozebit vt p̄petuo nobis herere possint
Itaq̄ imagines sicut l're delent loci tamq̄ cera remanere debent
Ne forte in numero locoz falli possim: quātū q̄que placet nō re:
vt manna aurca dīnde similes nōs q̄nto q̄quo loco collocare

derelicta solitudo p̄nat itēgs silachroz sū
Lōdus f̄gide opare
q̄ celebrū freq̄cia et ābulacō hoīm p̄turbat

Diffimiles fora et nasa vt distincte interlucere possint: nam co
l' babil' silitudine locoz: et ignorabit qd̄ vno q̄q̄ loco collocā dū sit.

Magnitudine modica nā p̄t modū āplūnagas imagines reddū
Mediocres q̄ mī? āgusti sepe nō p̄t ea p̄e imaginū collocacōz

Non nimis illustres ne splendore p̄fulgeant.
Nec vehēter obscuros ne occēntur tenebris imagines.

In nulla locoz mediocria placet esse: pedū tric enūmā vt aspec
tus ita cogitacio mīus valet si nīs p̄cul rēōnis sine vehēnt p̄pe
admoneris id qd̄ oportet videri q̄uis cogitacio p̄t regioem am
plecti et ea sitū loci e' dā ad suū comodū et arbitrium fabricari et
architect: rī q̄re licz r̄gōz p̄stiture et idoneozum locorum cōmo
dū simam distinctiōnem comperare.

Locius rei memoria sepe vna nota et imagine componimus.

Si nō d' mio loco imaginē sumē? vt cito in mētey venire possit
Si foraz disposicione et imaginū diligenti notacione vt emur
facile ea que volemus memoria consequamur.

Dic' imaginū p̄sumacio tū valet si nāsalē mēōriā exsuscitāū?
hac notacione vt vsu p̄sico ipi nobiscum primo trāseamus bis
aut ter eum vrsū deinde cum imaginibus verba exprimam.

hic mō nature suppeditabit doctna nā cū ex vtraque altera est
p̄pata m̄g' erit firma ita tū vt mltro p' i doctria q̄ arte p̄sidijsit.

Si q̄s res i vta videri? p' q̄s vstratas q̄rtidias eas mēōsse nō so
lemus p̄pca q̄ntū la nū nona aut admirabi i re p̄mouet anis

Quid videri? aut audi? egregie tpe hō estū iustitū rīdicoluz
inauditū m̄gnū incredibile p̄iculosū id dū mēōsse cōsueuim?

ita q̄s res an ora videmus aut audimus obliuiscimur p̄lexque.
Que accidūt i puericia mēō optime: nec h' alia de cā p̄t fieri nisi
q̄ vstrate res facile e mēōria elabūt isignes et noue diuci' manēt

N' ita se vlgari et vstrata re nō exsuscitari p̄t nouitate et isigni qd̄ā
negocio commoueri imitat' h' ars nasa et qd̄ ea d̄siderat iuenerit si
qd̄ oñdit seq̄tur nihil ē q' aut nasa extremū iuenerit aut doctna
primū quia rez principia ab ingenio sunt p̄fecta et exir' discipli
na comparatur

Quam maxime notas similitudines constituemus.
Non multas nec vagas p' aliqd̄ agētes imagines ponemus.

Egregiā pulchritudinē aut attonitam t̄pitu dīne eis attribue.
R' ornabi? vt coronis i q̄ nobis nocior sit similitudo.

R' deforma binus t̄pē vt si cruētā i q̄ m̄g' isignita sit forma.
Rīdicolus res aliq̄s imaginib' attribuem? nā ea res q̄que faci
et vt facili' mēōsse possi? nā q̄s res veras faci' e mēōineri? ea s'dem
fictas et diligenter notatas mēōsse non t' isicse est.

Sed id facere oportebit vt idētidem primos q̄sq̄ue locos imagi
num renouandarum causa celeriter amodo percurramus.

Quo pacto

Loci Qui breuiter
et signate aut a ma
nu sunt absoluti vt
eos faciles naturali
memoria p̄pender
et āplecti queamus

Memoria

Quo modo

Artificialis est ea q̄
confirrat induccio
quedā et rō p̄ceptio
nis Lōstā igit' ex

Rez cum
suatum ne
gocōz ia
gics opa?

Uōz cū vni
us cū l' q̄
vōbulū m' o
ria iagienōt

Imaginibus que sunt
forme qd̄ā et note et sū
mulachre eius rei q̄s
mēōsse volū? et eas siles
esse ozt

Firme ad
mōndum
idonee
Infirme q̄
vix mēōriā
p̄t excitare

In eo q̄ne
p̄stituerē o
portz qd̄ i
mēōria dī
utissimē ha
berī p̄t id ac
cidit Si

Figura

Sedecima

Gravis est quae constat ex savorum gravium magna et ornata constructione ut si quae cuiusque rei poterunt ornataissima savorum propria siue translata ea in unamque rem accommodabuntur.

Nota Si quies sine quae in amplificatione et commutatione tractat eliget si exoraciones quae gravitate habent adhibent.

Nota Mediocritas quae constat ex humili et infima et vulgarissima savorum dignitate In hac figura et savorum si aliquantulum dimiserimus neque tamen ad infimum descenderimus.

Attenuata est quae dimissa est usque ad vilitatissimam puri consuetudine sermonis.

Esse in Si crebre collocat quia obliqua raro disponit ut distincta reddat orationem si non mutatur: orationem rali figuram dicendo mutare ut quae mediocritas mediocritate excipiat attenuata dicitur idcirco mutatur figuris quae gravi iustitia l'gida l'fata dicitur quae ut corporum bona habitudo ut facile facieras varietate vitae

Nota ne tumor imitatur sepe ita quae sive sepe ipse videtur ea quae turget aut inflata est cum nonis peristis pluit savorum duriter aliunde translatis quoniam res postulat aliquid dicitur In huius generis periculis cum deliasent

Uico et ab equo perfecti sunt aberraverunt specie gravitatis falluntur nec prospicere possunt orationem tumorem

Specia Mediocritate perfecti si pervenire eo non poterunt errantes perveniunt ad finem eius et dicitur fluctuans eo quod fluctuat huc atque illuc nec potest confirmare neque videtur sese expedire etiam dicitur dissolutum eo quod sine nece sectem in finis articulis non per huiusmodi firmo tenere attenti auditore nec quaeque obprobria perferat vis operetur

Attenuata est quae ob facilliam corde savorum non potest quae venit ad aridum exagere exile genus frivolum

Nota huiusmodi est et liberali firmo non est ei a deperit id quod habet attenuata si qua puris et electis savorum opposita orationem

Elegancia Latitas est quae firmo puri savorum soleo cum savorum plene savorum superiori non accedat quae facit ut ab omni vicio remotum vicia duos barbisimam cum aliis viciis vicose essent datur

Explicatio quae reddit apta et dicitur vilitatis quae savorum in firmo et consuetudine savorum

Lucida orationem ea comparatur savorum propriis quae rei savorum sunt dicitur loquimur

Compositio est quae fugit cebras volu concursiones quae vilitate atque huiusmodi huius vilitatis in

Nota ois preloso equae orationem reddunt vite e de savorum niaz assiduitate compositioe savorum

bilis politas ea non vtemur savorum: cadenti nec transiectioe ni quae vicina orationem savorum

servabitur Si fugit niaz orationem savorum et orationem savorum redit et in dignitate

Omnia oratoria e ocucio debet

Exortioes savorum prior

Repetitio est cum continenter ab uno atque eodem savorum in re similibus et diversis precibus Candore aures pia sumunt. Uob istud habundum est vobis gratia huiusmodi est vobis ista res est honorum huiusmodi multum vultur habet et gravitatis et actione plimum ad exornanda et exaugenda orationem In huiusmodi non iopia

Conversio cum non vultur an primam recipere vultur ad tremam icotum revertitur savorum fit ut ad

Exortio e cordia dicitur savorum: libras savorum: respicere aicitia idem vultur septem dicitur

Complexio quae vultur quae savorum: crebro ad tremam ducat Quae savorum savorum: q au

Traductio quae facit cum idem vultur crebro potest ut non offendat aius savorum: sciam facit quae savorum: pt

Nota ore reddat orationem Qui nihil habet in vita iocundum vita is cum savorum: vita non potest colere Ex eodem genere cum idem vultur potest in hac modo in alia re Cur ea re studiose curas quae vultur multas dabit curas.

Articulus cum singula savorum in vultur dicitur cetera orationem: Actionem voce vultur ad vultur savorum: terminum In hoc crebro et ceteri corpus vultur consuetudine vultur.

He tria que sunt

Continuatio est Sina Si non potest multum obesse fortia quae savorum: firmam savorum: savorum: casu savorum: col

Nota dicitur et ceteris Latu nam si spei non multum collocaret in casu quae e quae in savorum: ca obesse possit

Exortio e savorum: ablo Exortioe quae si eos fortia potest quae suas rones in casu vultur non sunt oia comitem

Nota orationem lutoe savorum: da fortie ne magnam nimis hcat in nos dominationem.

Dignitas e q reddit ornata oroz et varietate distinguit

Par quae constat ex pari numero sillabarum non dicitur numeratione nra fiet savorum: m affert vultur et excitatio.

Nota Ladet cum in eadem constructione savorum: duo aut plura savorum: quae similes sunt quae ad dicitur

Definitio est cum tamen est ca quae savorum: non sunt tamen similes exitus sunt tur nec quae ad savorum: videtur

Similiter piter audes facere neqter studes dicere Illa duo genera iter se tur accodacioa quae

Nota videnter conveniunt et ea quae huiusmodi vultur plerumque simul collocat potestissima res est amore petere pudore fugere diligere fortiaz fides et gravitatis et se

negligere fama et savorum: quae hnt ad ca quae non ad savorum: exitu vultur nueritas oratoria mi

Attenuatio est quae in gifice iactat venit a te anqz roma vultur tas dicitur savorum: offeditur

Nota li Exortio Quos hoes alea vicit eos serzo statim vincit eo quae in huiusmodi savorum: savorum: z lepos non dignitas

terre productione Hunc animum dulcedo ducit ad animum z lepos non dignitas

Agnoatio est vultur Breuitate h savorum: videt honorum: cupidus tamen non tamen curia dicitur savorum: Quare que

Nota cum idem vultur Breuitate h savorum: videt honorum: cupidus tamen non tamen curia dicitur savorum: Quare que non ampla sunt atz

connuat voc lite Demdis si leones tanz leones vitasset se vite et a dicitur pulchra dicitur placere

Cuius genus terz Trastered savorum: gnano quae vano credere malitia pnt quae epida at que

Nota Connuat dis diligere oportet quem velitis diligere concina cito faciera

Aliud vbi et a n dempre vultur o tempore litere sunt te afficiunt aurium savorum: sen

Tercium est in casum connuat ois vultur aut plurimum noim sum fastidiosisimam.

Agnoatio e cu idem vultur connuat voc Cuius genus

Figura

Distributio est cum in plures res aut psonas negocia qdam dispeuntur Qui estrem locu splendidi/ si nri n cu pit esse in ciuitate nis oportet illum in maris pccas ddisse velit : ne iste sua cupidine ordi hone/ stissim) dedecori atqz macule sit. Nec est exozato copiosa conphedit enim bui multa r suu vnicuiqz tri bues officiu sepatim r res diuidit plures

Licetia cu apb qsa i vereri a me tuere debet aliqd piure nro dicem qd eoa nio fendat a qsa hq dilliguit cu i aliquo errato vere rephedi pos se vidcat dupli ciratione

Alpa Du mili

Que nium videbit acrimone hre Mirami q ab oib vte roes dseraf q cas ve/ strā neo suscipiat q se neo vri dferiore pfitat ad tribuite vte culpe atqz dfini que mlris mitigaroi leniet na otinuo aliqd hmoi licebit inferre. Hego vir/ tu e vraz pro iap: ecia dsi dero/ veterē cōsuetudinē reqro. Qd qd erit comotu licetia id mitiget laud r altera res ab iracundie molestia remoueat alla ab era to dtereat. Nec res sicut in aicicia ita i dicēdo si loc? sit mge facit vt r illi qui an dūta culpa absint r nos q dicim? aici ipoz r veritatis esse videamur. Cū ita oburgam? eos q audunt quō ipi se cupiūt oburgari. Nium animis etis simp tci? r māi nris: nium credit? vnicuiqz: cristianis vniūqueqz entri vt pficiat q vob pollicet? sit: erras? r falsa spē frustra iam diu detinomi: stulticia ve stra id qd erit in vta pte ab alijs petere qz ipi sumere maluitis. At id qd scim? facile oēs audituros dicim? nos timere quō accipiūt f tū veri tate cōnueri vt nibilo seci? dicam? Mhi cū isto fuit o in dices amicia tā/ vereoz quō accepturi sit? tū dicam: vos me priuastis. Quid ita? qz vt vob essez pbatus cū q vob obpugnabat inimicum qz amicum habere malui.

Diminuto e cu aliqd inesse nobis ant hja q defendimus aut natā aut fortuna aut industria dicem? egregiū qd negocia fecer: arrogas onitatio diuinit r attenuat ozo. Utrū cā auaricie aut egestatis accessit a i nificiū. At largi sumas fuit in amicos q signū libertatē est q contraria e auaricie. egestatis. hūic qd pater nolo nimū dicere nō tenui sumū patrimonū reliqt. hic qz vitatus ē ne magnū aut maximū dicere. hec qz nostris aut eoz q defendimus egregiū cōdis pferēdis obfuabius nā r ciuimōi res r in/ midia cōtrahūt in vta r odiū i oze si inconsiderate tractes: qre quō in vinedo fugit inuidia sic i dicen d: scripto q rerū cōsequētiū continet r dilucidā cū gūitate expōitōz. hac idigna ludo cōsilio vitat odiū tō l' m'ia p' cōmoueri cū res cōsequētes vniūse pspicua breuiter expō: mūtur oratione.

Dulcis e q rem semouēs a re vtra qz abio/ uir subiecta rōe. Due sunt res q pnt hōies ad spē cōpendium conuere: inopia aut auaricia: re auarū in fraterna disione cognouim? inopē atque egentē nē vide? . Frequēratō est cū res in tota cā disperse coguntur in locū q gūior aut acrior aut criminosis: red dū ozo Uehemē e hec exozatō r i cōiectali cōstitutōe nēcessaria r in celi generi? r i oi ozo adhibēda nōnūqz.

Expolitō e cū in eodē loco mae? r aliud atz aliud dicit v/ demur omutādo Sed ab eiusdē sentēcie nō recedemus exordio vt scire possis qz facile pceptōe r hethoīce artis res sim/ plex mu triplici rōe tēcē he: adiuuat r exornat ozoz sz magis p eā exercemur ad elocutiōis facultatem. Commēdatō e cū i loco f. r mūsimū qz tota cā otinet manet diuicius r eodē sepius redit hac vti maxie cō uēit r id ē hōi oratorū maxime pprū nō. n. daf auditozi p'ras aim de re firmilima dimouēdi exēplū ido neū satis subijci nō potui ppa q nō ē a tota cā sepat? vri mby f tāqz sāguis pfulus ē p totū corp? oiois Contētio ē p qz Uoz vt s Inicj re placabilē: aicis ierorabile pbes ex hōis celeriter relas cōstat. Prāia referūt i gūe Sūaz vos h? icomodis luger iste. rp. calāitate letat. Ine sentēcie ppatōe referf.

Eādē rōe

Verbis si cū res semel dicta ē itez ā sept? alijs hōis q idē valeat eadē res pfect Promiciādo si tū i hūmōe tū in acrimonia tū in alio atqz alto genere vocis atz gestus eadē hōis cōmutādo pnūriatōz qz qz uehementius inmutabimus Sermonatōz i q pstituet alie? p' dōe accōdata ozo ad dignitatē Uita q debetur saluti p'rie potissimuz. Exultatōz cū r omoti dēre vidēur r auditorū aim. De eadē re septies cū rē simplicitē pnūciat? rōz potimus subijcē r efferre Brūi simile exēplū cōclusionē rē iudicata d hūis r cōstat ex frequentibus exozatōib? v oiz Sed ab eiusdē sentēcie nō recedemus exordio vt scire possis qz facile pceptōe r hethoīce artis res sim/ plex mu triplici rōe tēcē he: adiuuat r exornat ozoz sz magis p eā exercemur ad elocutiōis facultatem. Commēdatō e cū i loco f. r mūsimū qz tota cā otinet manet diuicius r eodē sepius redit hac vti maxie cō uēit r id ē hōi oratorū maxime pprū nō. n. daf auditozi p'ras aim de re firmilima dimouēdi exēplū ido neū satis subijci nō potui ppa q nō ē a tota cā sepat? vri mby f tāqz sāguis pfulus ē p totū corp? oiois Contētio ē p qz Uoz vt s Inicj re placabilē: aicis ierorabile pbes ex hōis celeriter relas cōstat. Prāia referūt i gūe Sūaz vos h? icomodis luger iste. rp. calāitate letat. Ine sentēcie ppatōe referf.

Prnādi Probādi ad qz sumit cā Silitudo ē traduccēs ad rēquēpiā ex rē dūpi sileca

Prnādi

Contrariū cū ei rei qz nos pbam? aliqū rē nega? simile vt curioz r impator Negatōz cū p'piciū ē in sbo similitudis. neqz eq n? indomitus qzuis nafa bene p'pōitus sit idoneus pt esse ad eas vtilitates r act? q ab eq bimus mo dūderatur: neqz hō indoct? qzuis ingētosus sit ad p'pūte p' p'uenire Breuitate Ibi nō vt in cēlis rebus res ab re sepaata ē f vt rēqz res? iūcte r cōsule pnūciatē sunt. amicia gerēda ē sicut in cōmāie curiēdi Collatōz q pposita similitudie p illā omnia sunt relata. Ut cū rē efferamus silez e? rei similitudinē attulerimus sba hqz ad similitudi nē hēamus accōdata vt irūdines estiuo rpe p'fio sunt frigore pulle recedunt ex ranslatōe verba sumimus. Cū ita falsi amici sercō tēpore vite p'fio sunt sunf atqz hīemē fortune viderint oēs deuolāt. Sed inuētiō similitū facilis ē si oēs res animatas inanimatas mutas ā elo quē res ferat icante oculos ponere poterit ex hīs sibi aliqz similitudinē venari. Non tota res toti rei necesse ē similis sit f ad ipm ad qd p'ferē silitudinē hēat ozt

observat

Figura
Exemplū ē alie facti
ā dicitur p̄fici cū eti au
tois noīe p̄posito
Rem facit

Denatōre cū nulli rei nisi eā dignitatē sumitur
P̄tōre cū id qd obscurius magis dū uicidū reddit
Probabiliorē et magis uerisimilē facit.

Vicesima et vltim
sumit eū sē
decausis sicut
similitudo

Imago ē similis foze cū foza cū qdā laudē imbāt corpe tauri validissimi ipctū leonē acūmi similes
simi itudine collatō hec sumit aut eā vitu patōis ut ā i odia ā i iuidiam ā cōtēptionē adducat.
Efficitō ē cū eff ngit atqz exprī nī s̄bis corpis e p̄iā foza qd s̄ sit ad intelligēdū Daber tū vtilita
tarē si quē uelis demōstrēre tum uenustē si breuiter z dilucida facta est.
Notatō ē cū alieni nafa ēris describit signis q̄ sicuti qdā nota nafa sunt attributa ut si uelis nō dūitē
f ostētorē describere cū fimo oīs in ostētorē cōsumit Nec nō rōs magna delecta tōz hēnt.
Seruotinatō ē cū alieni p̄sone fimo attribuitur z is exponit cū rōe dignitatis
Confirmatō ē cū aliq̄ nō ad est p̄sona p̄singit q̄si ad est ā cū res muta ziformis sit e o quēs z foza et
o: o attribuit ad dēnitatē accōdata ā actio quedā hec licet i p̄les res trā sferat in p̄sicit plurimū i apli
ficatōis p̄ribus z cōmifratōe

Significatō
eres q̄ plus in
suspirōe relin
qui q̄ positū ē
in oīe La fit

Exupatōz cū plus ē dictū q̄ patit ueritas auqēde suspitō cā sic h̄ de rāto patrimonio
tā cito restā q̄ sibi p̄ctat ignē nō reliquit. Cā tates ad i r̄it p̄spice tu q̄ plurimū cernis
Ambignū cū s̄bū p̄t i duas p̄sone s̄nas accipi f accipit i p̄tē q̄z ut ut d̄ eo q̄ n̄ tras t̄ ere
Lōsequēciā cū res q̄ sequit̄ al q̄ rē dicit̄ ex q̄b̄ s̄ tota res relinq̄t̄ it̄ s̄st̄ itōe ut si lalla
mētarij filio dicit̄ Quiesce tu cuius pater cū bito se emūg ere solebat
Abscessiō ē cū incipim̄ aliq̄d z icere d̄ inde p̄c̄ di z ex eo qd̄ iā dixius satis ilinq̄t̄ suspi
tōz sic q̄ illa foza z i up aliene domi nō o plures dicere

Breuitas

Similitudinē cū aliq̄ rē simili allata n̄bi ā ampl̄ dicim̄ s̄ sed ex ea fca qd̄ sentiam.
Noli saturnine nimū populi frequētia fretus esse multi iacent graces.
Breuitas ē res ip̄is dumtaxat uerbis necessarijs expedita Itē pau. z s̄bis p̄p̄hēdit multarū expeditōz
L̄ uare adhibēda sepe est cū aut res nō exebit lōge cōz ā tps non sinit cōmorari.

Demōstratō

Demōstratō ē cū ita res s̄bis exprimit ut geri negoc. ā z res ante oculos esse uideat Id fieri potuit siq̄
aure z p̄ z i ip̄a re facta erūt cōp̄i edemus i uis a re z sequēti ā cōstantiō nō i ecedam. Nec due exi
ornatges vltimē Adolefcētes D opt m̄ me ne v̄form om̄ nū uē ta p̄o uere p̄sll mangaria uere: uz
nec uoto uū itis: nō ille et eni rē p̄rel: teqz demōstratā cū p̄tā p̄ r̄e omēz alterū breuitas d̄ ciat:
illū studij sensum nō fastidiosi m̄ plixitate reddere aboz q̄ rē lā fca nēcē ē: f̄ q̄ rē d̄ h̄ sit reulo totū ille
m̄ i ut altissimus nobis studiosis magis ingei tū illū str et extremis finis est.

Tirol egregio/et regie/ut cum regat: delecto. Leonardo Clemēti v̄lincū p̄sbitero d̄no ac fratri suo ob
seruā d̄issimo Joānes curi ex L̄ et sp̄ch quā sūmi supemā lōrg rī est: dicit̄ felicitatē. Quid nos a do
lascētu iob saluberrima d̄oc̄ rine p̄cepta nō nescēda facim̄: cū ut homies iuglēt: esomno surgit la
trones noctu obscura ingraffantes nemora: ubi nec stridēs frīḡ nec dirā fame p̄pellerē habētēs: d̄cū
qz ad p̄os: is incōmoda per qd̄ tū ip̄sō s̄on mo bono auelli maxie p̄tingit: durit̄ r̄ ferim̄ oīa: I iūmū
nos cor: ad omne graue p̄ nollrū v̄iure integrū qd̄ i n̄ s̄as est ā d̄ cellationē cerni: c̄ d̄ oprimo maxioqz bo
no p̄petuo frui facit: obiecta patiētissime sum̄. Nec integrū ita p̄sumere cogimur: uēz d̄ūtaxat aliquā
tis per amaras dulcissime arboris rodere radices opoz er: dū suo subito casu: illa suos melliflūs fru
ct̄ p̄fundit oēs Tūc qz oībus en p̄culis creptis: et hic z in patria dies erit v̄nicus s̄uauissim̄ p̄n̄mis.
D̄amātissime Leonardē anima d̄uērtēs: extorris in patria: dulces ei s̄ines deserēdo: excessi: d̄uēra
vallū montū ardua: valla nemoz cucurāt: nec v̄nqz mibi d̄sci: nqz labores: ut saltē aliq̄ualē discipline
rōnē ad p̄sci possent: d̄ d̄rē peperci. S̄cis et n̄ e notēs algenti in frigore: z iā m̄ recenti sub sole: nec po
stremo nigra silua obsisterē potuit: q̄n ip̄am trā s̄lirem: ut sapientior fierē: me tibi admouit. Tūc autē
salua sp̄maturū iudicij tui luma: in est. cū hoc op̄ accuratū eduxi. Atqz rā: oībus oratorie artis: quā
greci appellant: studiosis fore p̄tile volui cū sc̄i: th̄ clanz: q̄ quāromāz d̄istribuit: u
mulat: oēs cōicare: quē tibi uti fidelissimo p̄ceptori meo p̄s̄manēcū. exhibui. Et cū v̄r lūme auctori
t̄: t̄ existas: fac q̄so. cū nec v̄n̄ oēs art̄ p̄res: s̄q̄ n̄ eo queat. z rē p̄bāte hoim̄ studia ad imitandū alacri
ora reddat q̄nimo erigat cupi d̄itates: cuatqz indulst̄ ā: cū spes p̄ rē iniecta est: s̄tadiū rhetorice art̄
ad p̄sequēdū: tuo instātī examie politū p̄p̄ares. Nihil āt a Tul̄ q̄: quē oīs latie eloquētie pentē appella
uerim: nec qd̄em iniuria: traditōe penitus p̄tiner: nisi qd̄ ille p̄suse ac p̄p̄lexe se penumero conscripfit:
id ego d̄i igētōrū quo potui conatu ad figurā d̄ilucide cōtraxi. Itaqz uti ille maximis tuliane
eloquētie fons: ad usqz longo tēpore lā rēs: totus: ut quis studiosas s̄uū rigare possit ingenū: fiat ap̄
m̄bil autē i ea rē om̄iū: nisi aliquādo breuitatis intuitū exēpla: atqz ut etiā p̄firmo ū itel̄ ectōe: s̄an
mēda aliq̄d speculatōis relinquerē studiosis. Ne autē censear ex alioz abozibus mibi libare velle lan
dea: sc̄ito nullius l̄ q̄ est: l̄ gloria sed solummodo me dies meos ocio d̄ic̄ rere: er: atqz ut si fieri p̄sset:
etiā alijs: z deniqz n̄tis alamanis: q̄ eius rei ignoratissimi sunt: meo studio p̄d̄ell̄ m̄ ad h̄ apposuisse.
Ua: felicit̄ m̄. Datū ex Fr̄iburgo pridie Kalēdas Julij Anno D̄i: m̄ qd̄ r̄ic̄ c̄tesimo nonagesimo
tertio Lo tpe Lū. sol occiduas frōtē caep̄s̄t ad vudās L̄ r̄ā roius: i: c̄ r̄e in orb̄ r̄ois

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

